

Seguretat jurídica i estabilitat fiscal

Dijous passat el Consell General va aprovar la Llei de bases de l'ordenament tributari. És una llei que ha de permetre assegurar el correcte compliment dels impostos a Andorra i, per tant, donar la cobertura legal corresponent perquè l'administració tributària pugui realitzar la seva feina.

Però la llei també hauria d'oferir un marc de garanties i seguretat jurídica als ciutadans i les empreses. Per tant, l'objectiu hauria de ser assolir un equilibri entre compliment i garanties: per la seva naturalesa, el compliment dels tributs ha de ser obligatori i cal establir els mitjans oportuns perquè efectivament s'assoleixi aquest objectiu; i a la vegada, cal respectar els drets i les garanties dels ciutadans derivats de l'Estat de dret, sense que l'administració tributària pugui actuar amb arbitriarietat i discrecionalitat. Assolir aquest equilibri és el gran repte, però de fet aquest repte el tenen tots els països desenvolupats, que, en conseqüència, van adaptant la normativa tributària a una realitat canviant. A Andorra li toca ara fer un canvi important, no només legal sinó també en gran part cultural, però és que no hi pot haver un bon sistema fiscal si no hi ha una bona administració tributària, i aquesta requereix els oportuns mitjans materials i legals.

Sense un marc legal oportú que permeti vetllar pel correcte compliment dels impostos, el millor dels sistemes fiscals es quedaria en no res, permetent que uns quants, habitualment els que més tenen, no aportessin el que els correspon d'acord amb una distribució de la càrrega tributària que democràticament és la que ha estat acordada pels representants dels ciutadans. Per tant, dotar dels mitjans legals oportuns l'administració tributària, lògicament amb els límits i les garanties corresponents, no ha de fer por a aquells ciutadans que compleixin oportunament amb els seus impostos. Més aviat al contrari, perquè l'administració tributària ha de ser un instrument a favor de tots els ciutadans en la mesura que la seva activitat és la que ha de permetre finançar escoles, l'hospital, carreteres i tots aquells serveis i béns públics que es considerin necessaris.

Però el text que va enviar el Govern al Consell General el 23 d'agost del 2013 feia por. Així ho vaig dir el 5 de novembre de l'any passat en una compareixença davant els mitjans de comunicació per exposar les nostres esmenes –41– al projecte de llei.

El projecte presentat pel Govern generava por i angoixa en molts sectors empresarials per les àmplies i discrecionals facultats que es donaven al servei d'inspecció.

Som un país molt petit, on gairebé tothom es coneix, i per tant les garanties del sistema d'inspecció s'han de multiplicar. Poca broma en la investigació il·limitada de les activitats econòmiques o en l'accés als domicilis.

A Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra pensem que en el procés de construcció d'aquest nou marc tributari hauríem d'aconseguir fer compatibles la seguretat jurídica i l'estabilitat fiscal.

El que està en joc en aquesta doble referència a la seguretat jurídica i a l'estabilitat de la situació fiscal de les empreses és el futur de l'economia andorrana.

Cal garantir un horitzó suficientment seriós a les empreses, que en aquests moments tenen més necessitat que mai de *previsibilitat*, i cal fer que la legislació sigui entenedora, comprensible i assumible per les petites empreses que no poden equipar-se amb advocats, economistes ni assessors comptables.

Ja sabem que sovint el principi de seguretat jurídica no té una definició concreta prou contundent.

Però en l'àmbit tributari hauríem d'aconseguir que les ciutadanes i ciutadans, les empreses i els professionals sotmesos a l'obligació constitucional de contribuir a les càrregues públiques tinguessin els seus drets –i les seves obligacions– clara-

ment assentats en una norma jurídica que només pugui ser modificada pel futur –mai enrere– i per una norma de nivell igual o superior.

Perquè el primer factor d'inseguretat apareix quan s'adopten normes retroactives. I no s'hi val.

Com no s'hi val a pretendre que en aquesta llei no hi ha disposicions retroactives per intentar dissimular que hi ha disposicions clarament retrospectives, és a dir, que disposen per al futur però s'apliquen a situacions anteriors a l'aprovació de la llei.

Comptat i debatut, el resultat de tots aquests mesos de treball en comissió ha permès transformar un projecte inacceptable en una llei digerible. S'han eliminat algunes barbaritats, s'ha aconseguit moderar i mesurar algunes febres fiscalitzadores importades del sud i s'ha millorat força redaccions que, per inadaptades a Andorra, feien difícil la seva aplicació a la nostra realitat.

Estem convençuts que és indispensable una possibilitat de control de les declaracions presentades pels obligats tributaris, però no podem acceptar que s'introdueixi l'arbitriarietat i es consagri la indefensió de l'obligat tributari, que veu menystingut fins i tot el seu dret constitucional (article 10.2) a no declarar en contra d'ell mateix.

Establir, com es fa en l'apartat 6 de l'article 68, "l'obligació d'informació..." dels "pagaments efectuats durant els últims quinze anys a comptar de la data de defunció de la o les persones que els han formalitzat..." és una directa i contundent violació de l'article 3.2 de la Constitució, que garanteix la no-retroactivitat de les disposicions restrictives de drets individuals. El termini de quinze anys supera d'altra banda el màxim dels tres anys que suposen el dret comú en matèria de prescripció.

Per això no vam poder votar la llei i ens vam abstenir.